

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÜZV. DR. KISS PÁLNÉ.

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN
Fél évre 7 korona | Egy hóra 1 K 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN
Fél évre 14 korona | Egy hóra 2K 4

Véresen visszavert orosz-román támadások.

Hivatalos. Érkezett este 10 órakor.

BERLIN, január 26.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Maa nyugati partján François gyalogsági tábornok Vendeborné altábornagy parancsnoksága alatt álló szakaszán bevált vesztfaliai ezredek és badeni ezredek részei melyeket tüzéség árkászok és aknavetők hatásosan támogattak. 304-es magasságon 1600 méter szélességben elfoglalták franciák árkait ellenség kézi tusaiban véres veszteségeket szenvedett és kerekén 500 foglyot és köztük 12 tisztet és 10 gépfegyvert hagyott kezünkön, éjjel franciák ellentámadásokban fogtak ez azonban meghiusult, támadási helytől oldalvást Mort Homeon és Avoncourtól északkeletre vállalkozásaink kivált eredményhez vezettek.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala:

A folyó mentén a harcok támadó keletporosz hadosztályoknak a folyó keleti partján fekvő további orosz állások elfoglalásával teljes sikert hoztak. keleti parton meghiusultak erős ellenséges támadásunk, 500 foglyot számítottunk be.

József főherceg hadsereg harcvonala:

Bareckei hegységben Casinu völgyben több román század támadását véresen visszavertük.

Mackensen vezértábornagy hadserege:

Nem történt különösebb esemény.

Macedóniai harcvonala:

Buejuktuszi Moglena hegység lejtőjén bolgár csapatok visszaverték szerb előretörést.

LUDENDORFF.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A központi hatalmak még egy kísérletet tesznek a békére

Bécs. A Neue Freie Presse foglalkozik Tisza István gróf miniszterelnök válaszával, a melyet Wilson üzenetére vonatkozólag a képviselőház szerdai ülésén adott Lovászy Márton interpellációjára.

Wilson elnöknek — írja a Presse — olyan eszmecsereről, mint amelyet Tisza bejelentett, bizonyára az lesz a benyomása, hogy a központi hatalmak bizonyos értelemben kötelességüknek tartják, hogy a tavaszi nagy harcok előtt még egy kísérletet tegyenek, nem lehetne-e a legborzalmasabb megróbáltatást elkerülni és a diplomáciának célul kitűzni az élet megvédését?

A monarchia az egész emberiség szóvivője lenne ha érzékenységét fölfüggesztené Wilson elnök üzenetének reánk vonatkozó kijelentésével szemben és folytatná az elnökkel való eszmecsere-t.

Német összefoglaló jelentés a harcterek eseményeiről

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: A nyugati harctéri helyzetet tüzéségi, szárazföldi és légi földerítő harcok jellemzik. Német repülők messze az ellenséges vonalak mögé hatoltak bombákat vetettek Pompeyre és Frovardra. Repülőink az elhárító ütegeknek nagy károkat okoztak, a helységekre kétezernégyszáz kilogram sulyu bombát dobtak le. Orosz repülőkkal számos harcot vívtak repülőink az orosz vonal előtt és mögött. Az ellenség nyolc repülőgépet vesztett. Richtof hadnagy a 17-ik, Frankol hadnagy a 15-ik ellenfelét lőtte le.

A Kárpátokban kemény hidegek vannak. A szövetségesek lépésről-lépésre előre mennek. Galac bombázása éjszakákon is tart. Az égő város lángjai mértföldekre látszanak. Két század bolgár földerítő különítmény a Duna Szentgyörgy-ágától északra egy kilométernyire a befagyott mocsáron előrejutott és az orosz előőrsöket visszaützte. A bolgárok éjjel erős orosz támadás előtt parancsra ismét visszahúzódtak a Szentgyörgy-ágon át.

Orosz hajókat, amelyek árukkal és hadianyaggal megrakodva Róni városába igyekeztek, ágyutüzünkkel elsüllyesztettünk.

Több száz vagon magyar buza jutott Olaszországba

Földbirtokosok, vasutasok letartóztatása

A budapesti államrendőrség a máv. feljelentésére a múlt év utolsó hetében nyomozást indított a nyitrai vonalon történt nagy árulopások iránt. A nyomozást Czövek Sándor dr. rendőrfőkapitány vezette és a vasuti áruraktár tolvajai között letartóztatott egy katonát, aki kihallgatása során így kiáltott fel: „mit akarnak tőlünk szegény kisemberektől, mézzék meg a hamisított fuvarleveleket, azok között sokkal különb keresnivalója akadna a rendőrségnek“. — A katonának ezt a vádaskodását eleinte nem akarták komolyan venni, később azonban sok fuvarlevélen tényleg gyanús árubevallásokra bukkantak, mint például szilvaiz és gránitkő. Nyomozást indítottak és kiderült, hogy hamis árubevallások alapján egy szövetséges több száz vagon gabonát csempészett ki. Az első letartóztatások január 14-én történtek. A letartóztatandók között szerepelt egy pénzügyőri biztos is, aki azonban, mielőtt elfoghatták volna: agyonlőtte magát.

Wölfel Sándor pozsonyi határ rendőrhadnagy, — aki

viszont Érsekújvárott nyomozott, mert ide is elvezettek a szálak — a következő máv. alkalmazottakat tartóztatta itt le: Surányi raktáriőnököt és Ragányi István pénztárost. A pozsonyi határrendőrséget a belügyminisztérium bizta meg a nyomozással. A máv. részéről a nyomozásban Solyvár Ferenc és Bárdos Mór felügyelők segítettek. Horváth Viktor főhadnagy, a másik nyomozásvezető szerint november óta több száz vagon gabonát csempésztek ki Svájcban és Hollandiában keresztül a velünk ellenséges viszonyban álló Olaszországba.

Ezenkívül rozsot, kölest és árpát is csempésztek ki. Január 12-én letartóztatták Kurzweil Gyula tekintélyes földbirtokost és gőztéglagyár tulajdonost. Wölfel hadnagy a raktárfelügyelőn és raktárnokokon kívül letartóztalt több máv. állisztet is.

Némethy Károly belügyminisztériumi államtitkár elrendelte, hogy Ausztriára és a semleges országokra terjeszszék ki a legerélyesebb nyomozást.

Viharos jelenetek a Házban.

Összeférhetetlenségi bejelentések. — A képviselőház ülése.

A sajtó előzetes munkája következtében megindult a képviselőházban az összeférhetlenségi esetek kutatása s ennek mára már mutatkozott is a hatása. Egyelőre ugyan csak olyan képviselők összeférhetlenségi esetei kerültek a Ház elé, akik abban a meggyőződésben vannak, hogy az önmaguk által bejelentett esetek nem ütköznek az inkompatibilitásról alkotott törvénybe.

Természetesen nem ezek az esetek az érdekesebbek, hanem azok, amelyekkel nem siettek a Ház színe elé, amelyeknek vizsgálátát még a munkapárti összeférhetlenségi bizottság „elfogultságától“ is féltik.

Várjuk azokat a bejelentéseket, amelyeket nem maguk az összeférhetetlenek, hanem mások tesznek meg az összeférhetetlenek ellen.

A napirend előtti felszólalások után áttért a képviselőház a napirend tárgyalására.

A vasuti hadiadóró szóló javaslat harmadik olvasása után megkezdtek a kivételes intézkedésekről alkotott törvény kiegészítését célzó javaslat vitáját.

Nagy vihar támadt, amikor Vássonnyi a Kuriáról mondott bírálatot. Eleinte csak Balogh Jenő idegeskedett, de aztán Farkas Pál is elvezette közsémet higgadt száját, sőt az összeférhetlenségi ügyekről alkotott negyszerű véleményéről híressé vált öreg Erdély Sándor ekként ragadta el magát.

Disznóság ilyen mondanai!

Mire Rakovasky István ez kiáltotta neki:

— Panamisták védője!

Szács Károly elnök azonban nem volt hajlandó rendreutasítani a volt igazságügyminisztert.

Vássonnyi Vilmos asztán alaposan bebizonyította, hogy joga van a bíróságról is véleményt mondani és ezért nincs joga senkinek, még Balogh Jenőnek sem, ideglásba esni.

Balogh Jenő mégis felszólalt, amikor Vássonnyi befejezte beszédét, hogy fölöslegesen megvédelmesse a Kuriát. Olyan hosszasan beszélt, hogy az elnök azt hitte egy tízoros kerekded mondata után, már befejezte s harsányan rákiáltott a baloldali jegyzőre:

— Ki a következő szónok?

— Mire a jegyző:

— Fráter Lóránt!

As ellenségek kacag Balogh Jenő késsel lábba lőttakosik, hogy hiszen ő még felét sem mondta el annak, amit akart. Szács Károly elpirul vonogatta a vállát és becsánatot kér, Balogh pedig tovább beszél, egészen addig, amíg jó Fráter Lórántot szerencsésen lecsorította a szorról, mert időközben még az elnök a gyorsasági jegyző alapján rendreutasította

Rakovasky is, meg a öreg Erdély Sándor is, mire Rakovasky is felszólalt közbesszólást megmagyarásandó. Ennek során hivatosított az öreg Erdély ismert nyilatkozására, ami ismét izgatást keltett a munkapártos és idős vihart kavart.

Rakovasky kijelentette, hogy Tisza a saját pártjában megtalálhatja azokat, akikre vádja vonatkozik.

Most már a Nagy Sándorok ugráltak föl a munkapártos. Az elnök tehetetlen a nagy lármával szemben.

Károlyi Mihály gróf az elnök felé kiabált. Az egész ház tombolt. Tisza idegessen babrált monoklija szinórájával.

Nagyröhögésen ült el a sajtó, mire az öreg Erdély Sándor is széles jutott és visszavonta a „disznóságot“, az elnök pedig az „ebéd-időre“ felfüggesztette az ülést.

Az ideai farsang vagy mibe kerülne egy báli éjszaka.

Hajdan ilyenkor milyen más volt a világ. Mindenki mulatni vágott, mindenki mulatott kivételes virradatig, vagy ha úgy tetszett, három napig is egyfolytában.

Bálra bál következett, a cigányt kapkodták, nehogy egy másik rendezés bizottság kaparítsa el. És közben mily szépen hullott a fehérré, tenyér nagyságu hópehely. Ez fűszerezte, ez adta meg a farsang külső jellegét.

Ma mit lát az ember? Égy, a formájából kifordult világot. A farsang ellilant, messze szállt... csak a napiárból tudjuk, hogy ilyen is volt valaha. Ma nincs bál és nincs bál. A fényes parkettű bártermekben katonák alszanak, a tánc pedig Oláhországba s ökött, most ott táncolnak a becskoros oláhok, de mulatság nélkül.

Műtűntek a báli ruhák, nem kell batétes lakkecipő és nem jönnek a számlákkal, hogy fizessük ki előbb a 27 korona tartozást és csak azután táncoljunk.

Nézünk csak meg mibe kerülne a mai viszonyok között egy bálba való kirándulás, ahol 3-4 eladó leány szeretne táncolni, mulatni és jegyes lenni.

Három leány. Három rend ruha. Egy rend a szerényebb kiállításban 400 korona, a három rend 1200 korona. Három pár cipő 150 korona.

Nem szólva a papír szerkesztéséről. Azután három pár kesztyű 60 korona, / / eddigi kiadás

1410 korona lenne. De még hátra van a sok apróság, ami egy mulatsággal jár. No aztán a 10 koronás belépőjegyek, a hírlapi közlésért a kedvéért a jótékony felülfizetések és a szünet alatt elfogyasztó 20-20 koronás vacsorák. Ezek is kitesznek 150-200 koronát. Igen ám, de akkor a mama még hátra van. Ő is belekerül az általa általa átalakított ruhájában és az újra talpalt cipőjében 250 koronába.

Tehát az idel farsangon egy béli éjszaka három leány és a garde dame részére 1860. koronába kerülne. És a papa? A papa a tíz éves keiser-kabátjában elcsúsztatva az előcsarnokban. O nem kerülne egy fillérbe sem, mert ő türelmes. O csak lassan, mintha egy forró júliusi napon hivatalos kiszállítást teljesítene a perzselő napon. Milyen jó is, hogy ebben a drága világban 9 órákor le kell feküdni.

Milyen jó, hogy csak a naptárakban van farsang és hogy mindenek 1860 koronás bálók. — Megmarad a gőz és veszünk csajta cukrot, kávét, borsót és húst — ha adnának a boltosok.

A király a német császárhoz utazott

Bécsből jelentik: Öfelsége ma délelőtt Badenben kihallgatáson fogadta Erdődy Lajos és Erdődy Tamás gróf főhadnagyokat, továbbá Pallavichini örgrőt konstantinápolyi nagykövetet. Aután Bécsbe utazott, ahol a Hoffburgban Czernin Otokár gróf külügyminisztert és Clam-Martinié gróf, osztrák miniszterelnököt fogadta.

Délelőtt három órákor a király külön kihallgatáson fogadta Panfield amerikai nagykövetet, akitől átvette új megbízólevelét. (A nagykövet Wilson új megválasztása öövetkezében újra ratifikálta állását a bécsi udvarnál. A szerk.) Ezután öfelsége Czernin Otokár gróf külügyminiszterrel a német főhadiszállásra utazott a német császár születésnapján napélyé.

Kiadó butorozott szoba.

2 egymásba nyíló szoba azonnal kiadó. Haza utca 13. szám alatt.

NAPI HIREK

— Kossuth Lajos Tivadar beteg. Milanóból az a mindnyájunkban nagy részvétet keltő hír érkezett, hogy Kossuth Lajos Tivadar megbetegedett Milanóban, a Milánószálló első emeletének egyik szobájában fekszik. Már a háború kitörésekor gyöngült meg egészsége s azóta rengeteg sokat szenvedett. Kedélyvilágára nagy hatással volt az olaszokkal kitört ellenségeskedés amelyhez még hozzájárultak testi fájdalmai is. Néhány nappal eelőbb az az ellenőrizhetetlen hír járta be a magyar sajtót, hogy Kossuth Lajos Tivadar visszatér Magyarországra. E hír azonban nem felel meg a valóságnak.

— Szabad a sertésplac. Makó város területén a sertésvesz megszűnt mérli is szerdától vagyis január 31 től kezdve a serték piacok megtartatnak ahová szabályszerű járattal sertések felhajthatók.

— A hadisegélyek fölelése. Újabb miniszteri rendelet értelmében, olyan családok hadisegélyét, amelyek három, vagy több gyermekkel bírnak, töl lehet emelni oly módon, hogy ha eddig teljes segélyben nem részesülhettek amiatt, hogy segélyük az átlagos napi kereseten fölül is kiegészíthető a teljes segélyre. Ha pedig már teljes segélyt kapna a család és legalább három 8 éven aluli gyermek a törvényszerinti fél sevély helyett teljes segélyben részesíthető.

— Ki gazdák és a hadifogyók. Kiszgazdák részére hadifogyókat csak a községi elöljáróságok kérhetnek és pedig legalább tizet. Az elöljáróság ezeket a hadifogyókat saját hatáskörében és felelősségére osztja ki a kiszgazdák között. Más módot a hadifogyókérelmezésére kiszgazdák részéről nem vesznek figyelembe.

— Hideg van. Az öreg, ösrég 100 esztendősvé jövendőmondó ugyan januárra még nagy hideget jósol, de mi már megszoktuk, hogy január végén enged erejéből a tél hidege. A januárius azonban ugyan csak megírta bennünket az idén. A hónap közepe táján már kezdünk dli napsütésben kis kabattan sétálni s most egyszerre szibériai zordúsággal köszöntött rák a hideg. Vörös orru emberek

járkálnak az utcán s a földcsontkeménységüvé fagy éjszakánként. Most kétszeres szeretettel gondolung a harc-téren küzdő hőseinkre vajjon ők is fáznak-e vajjon véd-e a hideg ellen is a fedezék. Van-e mindenkinek meleg ruhája s jönnek-e és mikor jönnek már haza szeretetünkben melegedni. És gondolunk azokra akik valahol a hideg Szibériában számolják türelmetlenül a napokat. Az itt lévő orosz foglyokat nézve, kétszeres gonddal és aggodalommal kérdezzük, hogy vajjon a mieinkről gondoskodnak-e annyira mint ahogyan mi vigyázunk az idekerült muzsikokra.

Makói Urania Színház

Telefon száma: 181

Szombaton, január 27 én,
Nordisk műsor!

A HALÁLOS CSÓK

Bűnügyi dráma 3 tanúvallomással
Főszereplő VICTOR SJÖSTRÖM

Szerelmi próba
Vigjáték.

Előadások kezdete 6. és fél 9 kor

Katonák örmestertől levele a legy felét fizetik, kivéve vasárnap este

— A halálos csók. Hatalmas bűnügyi dráma a halálos csók meg szombat este fogja gyönyörködtetni az Urania színház közönségét. A

kiünő dráma, a legszebb Nordisk drámák egyike s következik az izgalmas jelenetekben A nagyhatású dráma kiünő kiegészítő műsor keretében kerül bemutatásra.

REGÉNY

Egy világváram rejtekai

(1478)

133. fejezet.

Ninette.

Meg kell hátrálnom egy másik előt, aki fiatalabb és talán szebb nálamnál! Önnel egy újabb áldozatot kell!

A herceg erre hirtelen gondolt egyet:

— Jól van, Ninette! mondá! Amint késsen lesz a két nyakkötő, szabadon választhatsz közülük! Amelyik jobban tetszeni fog, az lesz a tied!

Most mindjárt szent lett a béke. Ninette ismét a régi egészséges és pajsán leánya lett, aki kedves csavagóssal és bohókás ötlettel mindig el tudta bájolni Konstantinovitst.

De azért mikor hazatért, igen komoly rúdóba hirtelen szemlődött. Nem tudta eláépsülni, miképp juthatott tudomására Ninette nek, hogy ő két nyakkötőt választ. És milyen követelő a kicsike. Nem, nem! És a gyémántnyakkötő nem neki való! Amit én a órára nek szántam, az csak nem lehet egy grisette? És est még sem merem nyitni megmondani neki.

Ekkor egy gondolata támadt.

Folyt. köv)

Ertesítés.

Van szerencsénk az örlötő közönséggel tudatni, hogy a kormányrendelet által kötelezőleg elrendelt csirátantási bejelentésüket este 6 óráig minél fogva

a tengeri darálását

ismét megkezdtek.

A kormányrendelet szerint a darálást ingyen végzük és az örlötő minden 100 kiló darálás alá kerülő tengeri uran 3 (három) koronát fizetünk.

A kivont tengeri csirát, 100 kilóból 10-12 kilót visszatartjuk, ezért azonban különként megfizetjük a tengeri napi árát, vagyis kilonként

január havában	36 fillér
február	36 1/2 "
március	37 "
április	37 1/2 "
május	38 "

A csirátantás folytán a tengeri dara nincs romlásnak és megkezesedésnek kiéve, így tehát nagyobb készlet is tartható, a mivel az örlötő közönség a beszállítás költségénél megtakarítás ér el, mert nem kell oly gyakran a malomba farsolni.

Gellért gőzmalom R.T.

Eckhardt Vilmos földeski - keltai 500 holdas birtoka kisebb parcellákként eladó. Értekezni lehet: dr. UOVICH ODON ügyvédi irodájában Makón (Uri-utca Böhm ház.)

Szilágy Lózesnek

egy földes nagybirtok eladó, az igéni... Értekezni lehet: Kálvária utca 58 szám alatt.

A Makói Onsegélyző Egyesület szövetkezeti (Hunyadi utca), makói takarékpénztár (Széchenyi) újonnan megnyit

zálogintézte

Legméréskeltebb kamattal és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad... értékpapírokra, sorsjegyekre

Takaréktári osztály kölcsönöket folyosít előnyös kamattal és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kötelezvényre.

Hivatalos órák d. e. 9-12 óra és u. 3-5 óra.

Egy duplafedelű női aranyra sűrűsen eladó.

Cím a kiadóhivatalba.

Eladó föld.

BRÓ FERENCNE János 1 szám alatti lakosnak 2 hold földje szabadkézből eladó, Értekezni lehet: ugyanott,

Hirdetések felvételnek.

Palffy Ferenc

ludgy... értekezni lehet...

lehet kapni, egy... mint... értekezni lehet...

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fog-sorok, szájpádás... platinából

fogtömések

ezüst amalgámból és a fog színével azonos... Fogkövek eltávolítás... értekezni lehet...

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-utca, Böhm-féle ház, Makón.

POOR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható... Vilma-hajpor, Vilma-szappan és hajjuttató szer.

Ara: Vilma-crem 1 korona, Vilma-hajpor 1 korona, Vilma-szappan 70 fill, Hajjuttató 1 K. Ezen piperezetek több kiállításán érmeikkel lettek kitüntetve.

Marhabört,

lőbört, juhbört, nyulbört, bányabört, csikobört és mindenféle börtöket és gyapjút, a legmagasabb napi áron veszek.

Lowenstein Armin

Deák Ferenc- u 48 szám. Fácskabormérés mellett.

10 éves

pecsenyebor eladó

Cím a kiadóban.

Hirdetések felvételnek a kiadóban.

Kiadó

feles munkára

20 katasztrális hold föld

értekezni lehet:

Özv. Dr. Kiss Pálnak

Makón, ügyvédi irodában, gyakorlott iratok azonnal alkalmazást nyer. Cím a kiadóhivatalban.

Daráló gépek,

manifaszineg kecsék és kecsik... előnyös áron azonnal kapható.

Glück Samuál, Makó

TAKÁCS JÓZSEF (ingyenvét képező... egy fortély...)

a hozzá való... értekezni lehet...

Takács Ferenc

és utca meghívottaként, Bárány-utca 18 új száma s.

Eladó ház.

A Bócsi utca 52. új szám alatt egy jókaiában levő HÁZ, eladó. Értekezni lehet a tulajdonosnővel,

Gera Istvaannal

JOÓ VIKTORIÁVAL Nádassy utca 47 szám alatt.

Eladó ház.

Harmath utca 3 szám alatt egy HÁZ szabadkézből eladó. Értekezni lehet,

Erdei Jánosné

tulajdonosnővel ugyanott.

ELADÓ egy Belső Magyar 4 és fél H. P. 16 éves

magánjáró gőzcséplő

garantúra az összes szerelvény... értekezni lehet...

Strepka János

géplakatos Pityvaros.